

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till
Gymnasiesärskoleutredningen (U 2009:04)

Dir.
2010:27

Beslut vid regeringssammanträde den 18 mars 2010

Utvidgning av och förlängd tid för uppdraget

Med stöd av regeringens bemyndigande den 10 september 2009 har ansvarigt statsråd gett en särskild utredare i uppdrag att bl.a. föreslå en framtida utformning av gymnasiesärskolan (dir. 2009:84). Regeringen utvidgar nu utredarens uppdrag och förlänger dessutom utredningstiden.

Kartläggning av urval och antagning

I propositionen Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet (prop. 2009/10:165) lämnas förslag som syftar till att stärka den enskilde elevens valfrihet när det gäller val av nationellt, specialutformat eller individuellt program i gymnasiesärskolan. Förslag lämnas också om vem som ska fatta beslut om vilket nationellt eller specialutformat program en elev ska gå. Det kan dock finnas anledning att ytterligare stärka den enskilde elevens inflytande över sin utbildning.

I gymnasiesärskolan gäller i dag att om antalet platser på ett nationellt eller specialutformat program är färre än antalet sökande ska företräde ges till dem som har störst behov av utbildningen. Det kan vara svårt att bedöma vem som har störst behov av en utbildning, t.ex. när det rör sig om elever som inte tidigare har gått i skola i den mottagande kommunen och vars förutsättningar och behov inte är kända för huvudmannen.

Utredaren ska därför kartlägga hur beslut om urval och antagning fattas i dag och särskilt belysa hur bedömningen om

vem som har störst behov av utbildningen görs. Kartläggningen ska avse både kommunala, landstingskommunala och fristående gymnasiesärskolor.

Utredaren ska också bedöma om nuvarande bestämmelser, om urval och antagning i gymnasiesärskolan med avseende på elevernas inflytande och hur bestämmelserna i övrigt svarar mot den berörda elevgruppens behov, behöver ändras. Förändringar som föreslås i propositionen ska beaktas. Om utredaren finner det lämpligt, ska förslag till författningsändringar lämnas. Utgångspunkten ska vara en ökad valfrihet, t.ex. att elever, i likhet med vad som gäller för gymnasieskolan, ska kunna söka till det program de önskar gå.

Ersättning till fristående skolor

I propositionen Offentliga bidrag på lika villkor (prop. 2008/09:171) lämnade regeringen förslag till förtydligande av skollagens (1985:1100) bestämmelser om kommunernas bidrag till fristående skolor samt enskilt bedrivna förskolor, fritidshem och förskoleklasser. Enligt riksdagens beslut med anledning av propositionen (bet. 2008/09:UbU13, rskr. 2008/09:280) ska bidrag till fristående skolor som anordnar utbildning motsvarande gymnasiesärskola bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till utbildning i gymnasiesärskola som kommunen erbjuder (9 kap. 8 c § 3 stycket skollagen). För elever från kommuner som inte erbjuder gymnasiesärskola ska bidraget bestämmas enligt den s.k. riksprislistan, som ska innehålla ett bidragsbelopp för gymnasiesärskolan som motsvarar den genomsnittliga kostnaden för gymnasiesärskolan i landet. De nya reglerna tillämpas första gången på bidrag för kalenderåret 2010. För ersättning till fristående skolor som anordnar utbildning som motsvarar gymnasieskolan gäller motsvarande regler som för gymnasiesärskolan, men med tillägget att om utbildningen motsvarar nationellt program eller en inriktning som elevens hemkommun erbjuder, ska bidraget bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till det programmet eller den inriktningen. Riksprislistan för

gymnasieskolan innehåller ett belopp för varje program. Bestämmelserna skiljer sig således åt mellan skolformerna.

Utredaren ska därför bedöma om det är möjligt att bidragsbeloppet för utbildning i gymnasieskolan i stället bestäms på samma sätt som för gymnasieskolan, dvs. efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till aktuellt program eller aktuell inriktning och om riksprislistan ska ange ersättningsbelopp för varje nationellt program. Om utredaren finner det lämpligt, ska förslag till författningsändringar lämnas. Utgångspunkten ska vara att det ska råda lika villkor mellan kommunala och fristående skolor.

Förlängd tid för uppdraget

Den särskilda utredaren skulle enligt sina direktiv (dir. 2009:84) redovisa uppdraget senast den 30 juni 2010. Utredaren har dock begärt förlängd utredningstid och dessutom utvidgas nu uppdraget. Utredningstiden förlängs därför och uppdraget ska i stället redovisas senast den 15 januari 2011.

(Utbildningsdepartementet)